

Ingen båd om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 137 stemmer.

Første næstformand (Grete Hækkerup):
Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Om udvidet adgang til ydelser ved dødsfald).

(Lovforslaget (nr. 71) findes i tillæg A. sp. 1861, fremsættelsen i tidenden sp. 655).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Albertsen: Da fangerne fra de tyske koncentrationslejre og de tyske tugthuse vendte hjem, var det nærliggende og rigtigt af alle ansvarlige myndigheder at sige til dem: I skal ikke blive glemte, ord, der i øvrigt historisk har visse virkninger hos mange danskere som sådan, det var de samme ord, der blev sagt til de sønderjyder, der kom til at leve under Tyskland i mange år.

Det er forpligtende ord, og det er ud fra et ansvar over for denne forpligtende udtalelse, jeg opfatter ministerens lovforslag her. Det var mange tusinde mennesker, der dengang blev arresteret, politiske fanger, politibetjente, gendarmere, jøder og mennesker, der blev taget ved tilfældige razziaer. Det kom for mange til at betyde store lidelser under mange måneders ophold under helt fantastisk dårlige vilkår. Der blev dengang gennemført en lovgivning, som havde bred tilslutning i det danske folketing. Der er senere gennemført forskellige revisioner på grundlag af de erfaringer, som de forløbne år har givet os.

Jeg udtaler min glæde over, at dette lovforslag nu er fremkommet, og over de forbedringer, som lovforslaget vitterlig indebærer, men man må jo erkende, at de grupper, der dengang blev arresteret, og som næsten alle var underlagt de samme forfærdelige vilkår, ikke har fået helt samme behandling.

Nogle blev jo arresteret som følge af deres deltagelse i modstandskampen, andre, poli-

tifolk og gendarmere, som følge af deres erhverv, jøder som følge af deres race, medens nogle ganske tilfældige mennesker blev taget ved razziaer. De har ikke fået helt samme behandling, og det kan der være mange forklaringer på. De erfaringer, vi nu har, taler et uhyggeligt og stærkt sprog til os, de fortæller, at disse mennesker dør i en alder, der ligger 12-15 år under gennemsnitslevealderen her i landet. De fortæller os, at vel over halvdelen af dem, der i dag er i live, er invalider. Derfor vil jeg gerne sige, at udover at anerkende de vitterlige fordele og goder, som ligger i lovforslaget, vil det nok være hensigtsmæssigt og betimeligt, om vi under udvalgsarbejdet med ministeren drøfter visse af de principper, der er nedlagt i nærværende lov, for at se, om der er mulighed for at ændre dem. Jeg tænker her i første række på det lille antal jøder der var i Theresienstadt, ligesom der også kan være tale om, at en anden gruppe, dem, der blev taget ved razziaerne, i højere grad kommer ind i billedet.

Jeg anerkender ministerens gode vilje og lovforslagets reelle forbedringer. Der er tale om, at man vil anlægge en lempeligere behandling, når det drejer sig om tvivlstilfælde. Der kan være tale om, at folk ikke har været gift, men har levet sammen. Forpligtelserne kan her have været lige så udtalt. Dette vil man nu, når man skal yde erstatning, se mere generøst på, end man måske hidtil har kunnet gøre ifølge den hidtige lov. Også for børnene vil det blive bedre efter principperne her. Man pristalsregulerer også begravelseshjælpen, og de, der har været ansat ved stat og kommune, får et minimumssupplement på 15 pct.

Baggrunden for lovforslagets fremkomst er jo henvendelser fra fange- og modstandsorganisationerne, og jeg har forstået på forskellige udtalelser og på samtaler med mange af dem, der er inde i billedet her, at der også fra deres side har været fremført spørgsmål om fastsættelsen af selve hædersgavens størrelse. Den bundgrænse, man i øjeblikket arbejder med, er 4/5 af ca. 29.000 kr. og overgrænsen 4/5 af 52.000 kr., dvs. reelt 23.000 kr. og 42.000 kr. Det kunne måske nok være nærliggende at kigge lidt nærmere på disse tal, og jeg har bl.a. forstået, at man i Norge for de norske modstandsfolks vedkommende har gennemført